

1. Det tvungne cølibat
2. Fremtrædende katolikker i Østrig trues af ekskommunikation

1. Det tvungne cølibat

Anton Englert, der er medlem af menigheden i Roskilde, indsendte i foråret et læserbrev om cølibatet til "Katolsk Orientering". Skønt ikke medlem af VEOK tilsendte han os ved samme lejlighed en kopi. Da læserbrevet ikke, af grunde jeg ikke kender, blev optaget i bladet, sender vi det nu ud til vore medlemmer.

Kaare Rübner Jørgensen

Anton Englert

I Katolsk Orientering nr. 5 af 11. marts 2011 har Jean-Pierre Duclos mindet os om de tysksprogede teologer og politikere, der har anråbt biskopperne og paven om at genoverveje det tvungne cølibat for katolske præster.

Så vidt jeg er orienteret, er det tvungne cølibat for præster ikke begrundet i Bibelen eller den kristne tro, men i pavernes, især Gregor VII (1073-1085) magtkamp med den tyske kejser om retten til indsættelse af biskopper og andre kirkelige embeder. Så vidt historiebøgerne melder, vandt biskoppen af Rom over kejseren. Det tvungne cølibat var dengang vigtigt for at styrke kirkens magt og sikre sig gejstlighedens loyalitet i en tid, hvor adelige dynastier øgede deres magt via ægteskab og arvefølge. Den arvingssløse præst og biskop var den ideale embedsmænd i middelalderens slægtsbaserede samfund; paven og endda fyrsterne havde stor gavn af denne institution. Det lykkedes Martin Luther at bryde med denne tradition, netop fordi den ikke var begrundet i evangelierne. På trods af reformationen kunne den katolske Kirke fortsætte med det tvungne cølibat, fordi der til en hver tid var kandidater nok til denne asketiske livsform, som i oldkirken var anset som et frivilligt kristent valg til mænd og kvinder. Det ser ud som om denne situation ikke længere er til stede i Europa, hverken nord eller syd for alperne.

Så mange år efter Gregor VII sidder der nu en tysk pave i Rom og modtager ønsker om ophævelse af det tvungne cølibat fra det område, hvor investiturstriden opstod i sin tid. Han kender de historiske kendsgerninger bedre end nogen anden, han har selv i Andet Vatikankoncils kølvand stillet spørgsmålstegn ved det tvungne cølibat (Memorandum zur Zölibatsdiskussion af 9. februar 1970). Han har selv udpeget Europa som missionsområde. Han arbejder hen imod en forsoning med Østkirkerne, der tillader gifte verdenspræster, men fastholder i cølibatets ideal for munke og biskopper.

Nu har vi i Skandinavien hverken flere hundrede katolske teologiprofessorer eller politikere, men skal vi ikke alligevel begynde at indsamle stemmer og sende dem over Alperne for at opmuntre pave Benedikt XVI og hans kardinaler i deres overvejelser over den rigtige vej for kristendommen i Europa, i øst og vest, i nord og syd? Er der nogen, der har overskud til det? Der er ikke tale om radikale krav, men om en teologisk uproblematisk lempelse i den romerske administration, næsten tusinde år efter dens skærpelse.

2. Fremtrædende katolikker i Østrig trues af ekskommunikation

Fra Dr. Martha Heizer, der er en særdeles aktiv og energisk katolik og en af lederne i vor søsterorganisation "Wir sind Kirche" i Østrig, har jeg gennem IMWAC modtaget følgende brev. Det fortæller os lidt om, hvad biskopper gør, når lægfolk tager sagerne i deres egen hånd.

Kaare Rübner Jørgensen

Martha Heizer

Jeg har lyst til at fortælle jer, hvad der foregår i vor kirke i Østrig. Som I sikkert ved, er der omkring 360 præster, som stillet over for de nutidige problemer har opfordret til ulydighed. Et af problemerne er som bekendt, at færre og færre præster skal betjene flere og flere sogne. Dissidenternes talsmand, pastor Schüller, er begyndt at omtale dem som "ambulancepræster" (på tysk: "Blaulichtpfarrer") på grund af udrykningskøretøjernes blå lys). Deres opfordring til ulydighed omfatter syv punkter (se www.pfarrer-initiative.at).

Biskopperne sætter selvfølgelig på ingen måde pris herpå. Slet ikke kardinal Schönborn. Hans første samtale med præsterne er allerede blevet afholdt, men endnu uden synlige resultater. Flere samtaler vil følge i løbet af efteråret. Vor egen biskop Scheuer her i Tyrol

er mere positiv over for præsterne. I tv har han udtalt: "Jeg ønsker ikke at straffe mine præster. De er mine kolleger og mine medkæmpere."

Men hvad I sikkert ikke ved, er hvad jeg sammen med min ægtefælle og nogle venner har gjort. Ikke som medlemmer af "Wir sind Kirche", men som privatpersoner. I nogle år har vi sammen – vi er fem i alt - haft en bedegruppe og celebreret messe uden præst. Med hele dens indhold, læsninger, eukaristi o.s.v. Det har egentlig ikke været noget problem før nu, hvor vi besluttede os for at fortælle andre derom. En journalist fra det østrigske statsfjernsyn spurgte, om man måtte filme os. Det sagde vi ja til, så nu har fjernsynet sendt vor gudstjeneste. Reaktionen herpå har overrasket os, for vi havde forventet hård kritik af vor væremåde, ja vel også bitre og hadefulde angreb, men så godt som intet af dette skete, hvis man ser bort fra nogle få gejstliges kritik. Tværtimod, vi modtog en enorm strøm af opmuntringer og lykønskninger.

Jeg havde på forhånd orienteret vor biskop derom, og han kunne kun sige, at han blev nødt til at indberette os til Troslærekongregationen i Rom. Det var hans usle reaktion. Intet spørgsmål om hvorfor vi gjorde det eller nogen anmodning om at afstå derfra. Så han er nu tvungen til at indlede en kirke-kriminel undersøgelse og vil indkalde alle bedegruppens medlemmer til forhør i løbet af de næste par uger.

Personlig forventer jeg, at Troslærekongregationen vil ekskommunikere os, fordi vi i dens øjne har overtrådt kanonisk lov og begået en alvorlig kirkelig forbrydelse. Der er tre alvorlige forbrydelser, der medfører ekskommunikation: at simulere eukaristien, at krænke skriftemålets tavshedspligt og at misbruge børn seksuelt i forbindelse med skriftemål. Nu bliver vi altså ristet over ilden for den første "forbrydelse". Og alt det i lyset af den enorme mængde præster, som har misbrugt børn uden at skulle stå til regnskab herfor, endsige blive ekskommunikeret. Vi anser dette for dobbeltmoralisk og skandaløst.

Vi har ikke brudt loven, vi har fulgt vor samvittighed og har ret til at reagere i en tid med manglende præster. Desuden tror vi på det almindelige præsteskab, bestående af alle døbte.

I bispedømmet Tyrol er min mand og jeg særdeles velkendt. Vi har undervist i religion på skoler og universitetet i mere end 30 år og påtaget os frivilligt arbejde i bispedømmet i mere end 40. Vi har kendt enhver person i bispedømmets ledelse i årtier. Det gør det yderst vanskeligt for dem at indføre disciplinære sanktioner imod os. De ønsker ikke at miste os. Så vi er temmelig rolige og en smule nysgerrige med hensyn til, hvad der vil ske nu. Det skal jeg fortælle jer, når tid er.